

[ELIŠKA HAŠKOVÁ COOLIDGE]

Váš stůl je připraven...

Eliška Hašková Coolidge sloužila v administrativě pěti amerických prezidentů. Nyní přednáší o vybraných způsobech českým dětem a učí je respektu k druhým.

Text Ivona Bromová ■ Foto Tomáš Železný

Ale nám ve škole říkají nekecejte a jezte...“ kaboní se asi sedmiletá holčička v pastelových šatičkách. „Stolování sjednocuje rodinu, u stolu samozřejmě komunikovat můžeme,“ reaguje elegantní dáma v perfektním bleděmodrém kostýmku, s pečlivě upravenými vlasy a dokonalým make-upem a jemně jí přitom cukají koutky. V reprezentačních prostorách luxusního pražského hotelu Mandarin Oriental se mi jednoho čtvrtečního prosincového odpoledne naskýtá kouzelný pohled. Dvacet vyšňořených mladých dam a gentlemanů ve věku od dvou do deseti let sedí kolem dlouhého masivního stolu, kolem nich kmitají číšníci s jednotlivými chody a oni je s bravurou a stříbrnými příbory, až na drobná zaškobrtnutí, konzumují. „Jste moc šikovné, děti, dnes nespádl pod stůl žádný řízek,“ chválí jejich způsobilost ona dáma. Dětičky jí visí na rtech celé tři hodiny, po které kurz dětské etikety trvá. Jen

Eliška Hašková Coolidge. S touto školou pro ni byl návrat do Česka poněkud svízelnější, a i když se situace pozvolna zlepšuje, dvouhodinový kurz, který si u ní před předsednictvím Evropské unie objednala Topolánková vláda, zdaleka nestačil. „Lidé například stále neumí rozlišit, jaké oblečení se kam hodí. Důležitá je i kombinace barev. Černá košile a bílá kravata jsou emblémem mafie a žádný americký, francouzský či anglický advokát či politik by se takto neoblékl.“ Kurzy sice nabízí krom politiků a byznysmenů i širší veřejnosti, hodně si slibuje ale především od těch pro děti. Podle paní Elišky totiž chybějí dnešním dětem právě dobré příklady. A rozhodně nejde jen o to, jak držet příbor.

„To nejzávažnější, co vlastně máme, je svoboda, kterou nám dává naše dobré jméno,“ zdůrazňuje vystudovaná diplomatka. „Podle mých zkušeností je nutné vštěpovat dětem zásady etiky hned od malička, aby dokázaly rozeznat dobro od zla a vnímaly, že nejsou na světě samy, že mají odpovědnost.“ I proto se snaží ve spolupráci s ministerstvem školství učinit z etiky, jež je základem etikety, vyučovací předmět, kde by krom zásad společenského chování měli žáci získat i širší dovednosti, například jak odolat drogám, pomoci šikanovanému spolužákovi či odmítnout úplatek.

I přítomnost expertky takového kalibru v pracovní skupině, která má začleňování etické výchovy do školních osnov na starost, by měla zaručit, aby výuka ani vzdáleně nepřipomínala tradiční hodiny občanské nauky, tedy ztělesněnou nudu. Probíhat má především zážitkovou formou, kde budou speciálně vyškolení učitelé přehrávat s dětmi modelové scénky ze života. Nejdůležitější zásadou Elišky Haškové Coolidge je fakt, že právě etika od etikety nelze oddělit: „Etiketa pramení z etiky a její podstatou je respekt pro druhé. Jinak by etiketa byla prázdná.“ Při pohledu na českou elitu slova téměř prorocká. Slovy třetího amerického prezidenta Thomase Jeffersona, za jehož praprotomka byla Eliška Hašková mimochodem provdána a jehož slova ráda cituje: „Stát může mít sebedokonalejší ústavu a zákony, ale když selže chování, selžou zákony i ústava.“ ■

JE NUTNÉ VŠTĚPOVAT DĚTEM ZÁSADY ETIKY ODMALIČKA, ABY UMĚLY ROZEZNAT DOBRO OD ZLA

nejmladší účastnice kurzu ze všech sil zadržuje pláč – nakonec ale poté, co ji vezme za ruku starší sestra, statečně vydrží do konce.

Tento úctyhodný výkon má na svědomí organizátorka a lektorka kurzů dětské etikety Eliška Hašková Coolidge. Jestliže je nejznámějším českým „mistrem etikety“ Ladislav Špaček, bývalý mluvčí prezidenta Havla, ona je tím nejpovolanějším. Dvacet let totiž pracovala v Bílém domě jako asistentka pěti amerických prezidentů a poté na ministerstvu zahraničí jako náměstkyně šéfa protokolu Spojených států. „Například Richard Nixon neváhal zastavit řadového pracovníka a zeptat se na jeho zdraví či rodinu. Nelson Rockefeller, jeho multimiliardový viceprezident, nikdy nezapomněl pozdravit lidi, které na chodbě potkal, bez ohledu na jejich postavení. Naopak James Carter, ač na veřejnost působil velmi lidsky, si svého okolí všiml málokdy. Největší gentleman byl ale George Bush starší. Ten zdravil každého, koho potkal, a často s ním i vyměnil slovo,“ vzpomíná

Na snímku vpravo:
Holčička: šatičky Jean Paul Gaultier Junior – *Au pays des mimis* (Pasáž Černá růže, Na Příkopě 12, Praha 1), čelenka H&M
Chlapeček: Košile a motýlek H&M, vestička Jean Paul Gaultier.
(Styling: Milina Havrlantová)

